

פרד:

יום הכיפורים פרק שמיני יומא

מסורת הש"ס

עין משפט
נר מצוה

ואלא בגדולי ישראל. ואפי' היכא שמה יתעלל הנכרי ולא מכבין ובפסיקין בפני הדליקה. תימנה לי דהוא ליה זו ואין לכבויו שרי כיש להפסקי ויזל אפי' לאחיו כלים דרך רשות הרבים ולהפסקי בהן דס"ד אמיתא דווקא לכבויו שרי אלז כולי האי להביא כלים דרך רשות הרבים מליאים מים טפי שהוא צדור יותר שזיל אלז להביא כלים דילמא קודם שיביא טעבור הדליקה ונמלא שזיל שנת שלל לעורך קמ"ל: הא דפריש ביהוה הא דפריש מקצתיהו. נראה לפשט דפרוש טולשו להלך אחרת ויאלו גם משס ולא נשאר בהם עד אחד שנפלה עליו מפולת דאי פרוש להלך אחרת ולא יאלו משס מה לי תלך זו מה לי תלך אחרת הא דפרוש מקצתיהו שלל פירש מכלן לאותה תלך אחרת אלז אחד:

רבינו חננאל

ואימקא אלז למעטי סס. אר רב אשי סמחיתין נ: דאן שמתה לה. מולא קמי נ: ושכבו כלב שומא אן נ: אבולין אוחו מצעז כבד י'ל. והחושש כפיו אן נ: שזיל לו סס כשבת. ורי נ: דאן חרש מוחי שבידה. נ: דאן כמי ששבו כלב שומא נ: י'ני ובהא לא פליגי. ש"מ נ: שזילין לו סס כשבת לא נ: בני ש"מ. וכל ספק נפשות ד תה את השבת. תניא מחמין קמא שבתא מהו דתימא ליעכב עד לאורתא כי הויכ דלא ניהול עליה תרי שבתא קמ"ל תניא נמי הכי מוחמין חמין לחולה בשבת בין להשקותו בין להברותו ולא שבת זו בלבד אמרו אלא לשבת אחרת ואין אומרים נמתין לו שמוא יבריא אלא מחמין לו מיד מפני שספק נפשות דוחה את השבת ולא ספק שבת זו אלא אפי' ספק שבת אחרת יואין עושין דברים הללו לא ע"י נכרים ולא ע"י אן כותיים אלא ע"י גדולי ישראל ואין אומרים יעשו דברים הללו לא ע"י נשים ולא ע"י פ כותיים אבל מצטרפין לדעת אחרת ח"ד מפקחין פקוה נפש בשבת והורו ה"ז משוכה ואין צריך ליטול רשות מב"ד הא כיצד ראה תינוק שנפל לים פורש מצודה ומעלהו והורו ה"ז משובח ואין צריך ליטול רשות מב"ד ואע"ג דקא צייד כוורי ראה תינוק שנפל לבור עוקר חוליא ומעלהו והורו ה"ז משובח ואין צריך ליטול רשות מב"ד אע"ג דמתקן דגאן ראה שנעלה דלת בפני תינוק שוכרה ומוציאו והורו ה"ז משובח ואין צריך ליטול רשות מב"ד אע"ג דמשובח דקא ממכר מכוכי וצריכא דאי אשמעינן ים משום דאדהכי והכי אול ליה אבל בור דקא יתיב אימא לא צריכא ואי אשמעינן בור משום דקא מיבעית אבל נעעלה דלת אפשר דיתבי בהאי גיסא ומשביש ליה באמגוזי צריכא: מכבין ומפסיקין: למה לי ד"דאפי' להצר אחרת אמר רב יוסף אמר רב יהודה אמר שמואל ילא הלכו בפקוה נפש אחר הרובי' היכי דמי אי נימא דאיכא תשעה ישראל וכותי אחד ביניהו רובא ישראל יניהו (אלא) פלגא ופלגא ספק נפשות להקל אלא דאיכא תשעה כותיים וישראל אחד הא נמי פשימא דהוה ליה קבוע וכל קבוע כמחצה על מחצה דמי ישראל צריכא דפרוש להצר אחרת מהו דתימא ס' כל דפריש מרובא פריש קמ"ל דלא הלכו בפקוה נפש אחר הרוב איני והאמר ר' אסי א"ר יוחנן תשעה כותיים וישראל אחד באותה חצר מפקחין בחצר אחרת אין מפקחין לא קשיא הא דפרוש כולוהו הא דפרוש מקצתיהו ומי אמר שמואל הכי והתנן ס' מצא בה תינוק מושלך אם רוב כותיים כותי ואם רוב ישראל ישראל מחצה על מחצה ישראל ואמר רב לא שנו אלא להחיותו אבל לייחסו לא ושמואל

לאפטר צנכרי מזוה צישראל כפיו וכו' ומכ"ל כו. אלו מודים ולא בחרת: כו איהי אן נימא אעובדה פשיטא. וכי עובדה שהריחה ר' מתיא קמי לה סתמא היא: אלז לאו אסס. קיימי דלילו אחרז ככד מן פלוגתא בתמיני ש"מ דכסס מודו: לא ספק שמה זו בלבד. לא שיהא ספק הנפשות לשבת זו אלז אפילו אין הספק לשבת זו דפשיטא לן דהיום לא ימות אלז ספק שאס לא יעשו לו היום שמה ימות לשבת הנאה: והיכי דמי כגון דאמדרו. רופאים לעשות לו הרפואה שמה ימים: להכרומו. רחמיה שמה יבריא מאליו: על פי נשים. אס נשים או כותים אומרים צריך אין מחללין על פיהן: אלז מצטרפין לדעת אחרת. כגון שנים אומרים צריך ושלשה אומרים אין צריך ואשה או כותי אומרים צריך מצטרפין למהו פלגא ופלגא (ב) וספק נפשות להקל: סקוה. דסקומברני' גע"ז כל דבר שצריך לו נפש להצטרף סכנת מות: ואע"ג דלייד כוורי. עמו כל הני אע"ג דקתמר הכא משהה יתירה דייק דקמי ואינו צריך ליטול רשות למה ליה דמי הכא הא מני ליה והורו ה"ז משוכה אלז הא אחא לאשמעינן שאפי' הוא צריך לדבר: עוקר חוליא. כדי להפיל שפת הנכור ויהא נוח ליכנס: נעעלה דלת. והתינוק נבעת: למסכרי' גשוי'. נקרים שצריך להס יגשנה אחרתא כשיפי קיסמין להדלקה: ומפסיקין מפני הדליקה. ככלים של מתכה או של חרס מלאים מים ובדליקה שיש בה סכנת נפשות קאמר: דקא צייד מכוכי. מפסיל ומזיע הגחלים ללנות עליהם לערב: דאדסיי וספי. אס ילך לבית דין ישאל אזיל ליה לאיבוד: משכס ליה. מפתחו ומקרקע לו אגוזים: דאפילו להלך אחרת. דליקה בחצר זו ונפשות בחצר והס מוליס אז קנינים: לא הלכו בפקוה נפש אחר הרוב. דאס ספק כותי או ספק ישראל מפקחין ומקרקע לו אגוזים וחד התס: אי נימא טענה ישראל וחד כוסי. ופלי' מפולת על אחד מהן ואין ידוע אס ישראל אס כותי הוא: אלז דאיכא טענה כותים וחד ישראל. ואשמעינן דאף על גב דרובא כותים חיישינן שמה ישראל הוא ומפקחין הא נמי פשיטא דק"ל כל קבוע כמתחא על מחצה דמי דנפקא לן כפנהדרין ונכחכות ס' מוארבי לו פרע לזורק אלן לנו: לא לריכא דפרוש להלך אחרת. וסס נפלה על האחד מפולת דככל דוכחא אמרינן כל דפריש מרובא פריש צמדי דניידי והכא לא אמרי' הכי ואע"ג דצפרישתן כולוה נידי:

א) גירי הריף והלאש שמולן. ב) ומספחה שבה טע"ו הי"ג. ג) אן שני טעפות כהלאש וביכין. ד) גירי הריף והלאש ארי אלעזר לא נכר אלז לחזר אחרת. ה) וביק מד: ספדין טע. מחיות טו. ו) ג"ל אי נמי וכן אחא כפחות וביכין ומספחה. ז) ושנת קט. ח) וימות טו: מחיות טו. וחסים טו. ט) מחיות טו: ומספחה טו. י) דק טו: אע"ג דק טו. יא) טו.

הנהרות הב"ח

א) רש"י ד"ה אלז טו. ב) מטרפין למחי פלגא ופלגא. ג) ובי וקשה רבי דף פב מוארל דכספס נפשות לא חליקן נמר י"ל דלחיתא נמר חמילין אוחו מיה. ד"ב למה לי להצטרף דעת שמה או כותי דהרי כשנים אומרים צריך אף ג' אחרת לא צריך חליקן להקל כ"ב י"ל דלחיתא נמר' כשנים אומרים ארץ צריך ו' אחר צריך דצריך להצטרף אס שמה ט"ב חליקן אס שמה ט"ב חליקן אלז כשנים אומרים צריך או אין צריך להצטרף אף אס ג' אומרים צריך וכן ספק כוורי אחר ס' מריח' כשנים אומרים צריך או אף ק' אומרים ארץ צריך לא חליקן ארץ כוורי דמות אלז כשנים אומרים צריך ו' אחר ארץ צריך חליקן נמר רוב דעות סס כהלאש ו"ל מתב דש"י ו"ל לא סכירה ליה לאוקמתא דלעיל בנמחא אלז מ"ת מפסיקין דס"ל לאוקמתא דלעיל כ"ל ממו שכתבתי:

הנהרות הגר"א

א) ויא ע"י קנינים אלז טו פ"ג:

לעזי רש"י

דקסומברני' ש' דרישקומברני' י"ט. חילין.

מוכר רש"י

ספק נפשות. דמי נפשות דהא אפילו המדה פסוי (כתובות טו. ב"ר מה: מוהר"ר טו.)

תום ישנים

לא נריחא דפרוש להלך אחרת טו. כולומר צפרישו כולוה לחזר אחרת:

הא דפרוש כולוה. הואיל ואיתחוק ישראל בהאי חזר שנפלה בו מפולת מפקחין ואע"ג דניידי (ליה) לא חליקן במר רובא: הא דפרוש מקצתיהו ולא ידעין אי הוה ישראל בהאי חזר חליקן במר רובא הואיל ולא איתחוק: וסא טנן סינוק מושלך. משנה היא בסדר טהרות בעיר שישאל וכותים דייס בה: לא שנו. דאס רוב ישראל מחוקין ליה לישראל אלז להחיותו: אלז לייחסו. כגון אס נקבה היא שיהא כהן מותר בה לא ואפי' ליכא למישט לאקופי כגון הנך דלמרי' במס' קידושין דף ע"ג: מלי צדיקולא מלי פיתקא רמי מומרא משטני דתמי מיישינן שמה כותים היא וגזירת אסורה לכהונה ואע"ג דרוב ישראל מעלה עשו ציוסקן דענינן מרי רובי דלמרי' ככתבות בפ"ק דק טו.):

ושמואל